

På den store klinge

Fremsiges med en Jørgen Leth stemme

Jeg holder af cykling, det gør jeg. Jeg finder det fascinerende, det monotone, det trygge, man ved hvad der sker og ikke mindst hvad der kommer til at ske. Det er måden det gøres på, forudsigeligt, og alligevel konstant afvekslende og overraskende. Enestående simpelthen. Jeg tror ikke der findes noget andet der fascinerer mig i lige så høj grad, ja det skulle da lige være helt unge tjenende kvinder.

Der er igennem årene mange der har spurgt mig hvad det er, der er så spændende ved sporten, og ikke mindst Tour de France.

Den slags svarer jeg gerne på, meget gerne, jeg elsker at høre mig selv tale, det gør jeg, det er besnærende at høre på.

Jeg nyder at se feltet og kortegen glide igennem det franske landskab. Det er som at se en kniv der skærer sig igennem en friskbagt baguette. Nogle steder er den bagt hårdere end andre steder, og der skal virkelig arbejdes hård på at forcere forhindringerne. Til andre tider glider det mere ensartet og flydende, det er meget spektakulært, det må jeg sige. Specielt Massif Central minder mig om sådan en baguette, og med en modnet Tomme de Savoie på. Jeg kan fortabe mig helt i dette skønne billede, for jeg elsker oste, det gør jeg – og rødvine, ikke at forglemme.

Man kan ikke sige Tour de France uden at sige Fausto Coppi. Jeg mindes mit første møde med denne legende. Det var på den berømte cykelvelodrom Vigorelli i Milano. Det er en træbane i den helt klassiske stil. Der så jeg Coppi træne. Igen og igen tog han turen rundt på banen, i stadig forøgelse af hastigheden. På et tidspunkt kørte han så hurtigt, at der dannede sig røg efter ham, udløst af friktionen mod underlaget. Coppi er så fokuseret på sit tråd, at han glemmer at følge banen rundt, og han fortsætter derfor lige ud, direkte op af kurven i svinget, der kommer til at fungere som en rampe. I uhyrlig fart nærmest flyver han over banens barriere, fortsætter op igennem taget og videre udenfor, opad imod aftenhimlen. Hans fart er så høj, at han formår at gennembryde jordens tiltrækningskræft, og går i kredsløb om jorden. Jeg ser for mig, hvordan han stadig træder sit fantastiske tråd, i evig cirkulation om jorden. Nu i sandhed en stjerne blandt stjernerne. På samme tid et tragisk og poetisk endeligt for denne store rytter.

Det er dog bjergene jeg elsker allermest. Disse vidnesbyrd om fordums tiders enorme kræfter der har skabt disse giganter, og de endnu mere gale mennesker der besluttet sig for at køre på cykel på dem. Mordere, er disse personer blevet kaldt af rytterne.

På bjerget, der så tit har været afgørende for løbets udfald, og hvor store og episke øjeblikke har fundet sted, der kommer sandheden frem, hvordan er formen, hvem er stærkest. Der er altid nogen der falder igennem, bjerget er en nådesløs dommer. Det er nemlig det bjerget er, en dommer.

Disse spændstige solbrune kroppe, iført stramtsiddende og til tider farverige trikot, det er et syn jeg virkelig nyder meget.

Jeg holder meget af at se, når en rytter har et rigtig godt hul. At se andre ryttere der forsøger at komme op bagfra. Det er meget betagende. Man kan se hvor der knokles for at få lukket hullet på rytteren foran, sveden springer af dem, mens de af alle kræfter prøver at komme op, det er virkelig et flot syn. Det er ikke altid den forreste vil have sit hul lukket, men foretrækker at gøre arbejdet alene, i ensom majestæt. Rytteren vil selv gøre arbejdet færdigt, på den store måde, kommer til målet ved egen hånd, og lade champagnen sprøjte, uden at andre har blandet sig. Det er meget smukt med disse solopræstationer, det er en nydelse hver gang.

Til andre tider virker det som om det er rart at have selskab, så man ikke skal gøre alting selv. Man kan næsten se lettelsen i ansigtet på rytteren foran, når hullet bliver lukket af stærke kræfter der maser sig op bagfra. Nogle gange er det kun en enkelt rytter der formår at udfylde hullet helt, andre gange er det mindre gruppe. Når der er flere sammen, så kan de skiftes til at være forrest, og alle bidrager til fælles bedste, og man kommer på toppen samtidigt. Indimellem ses det, at en enkelt rytter foretrækker at være bagerst hele tiden, men det får han sjældent lov til, alle skal deltage i arbejdet og også indimellem være den de andre kan hygge sig bagved.

Det finder jeg voldsomt inspirerende, det gør jeg.

Søren Elsner Knudsen, 2023